

OSITTAISDIFFERENTIAALIYHTÄLÖT
LASKUHARJOITUS 3
KEVÄT 2012

1. Osoita, että funktio

$$u(x, t) = \frac{1}{\sqrt{4\pi t}} \int_{-\infty}^{\infty} g(y) e^{-(x-y)^2/(4t)} dy$$

toteuttaa lämpöyhtälön $u_t = u_{xx}$, kun $x \in \mathbf{R}$, $t > 0$ ja g on vaikkapa paloittain jatkuva, rajoitettu funktio \mathbf{R} :ssä. Formaali derivointi integraalin sisällä riittää, mutta ylimääräistä kunniaa saa hän, ken taitaa selittää, miksi se on tässä luvallista.

2. Osoita derivoimalla, että jos $h : \mathbf{R} \times [0, \infty[\rightarrow \mathbf{R}$ on annettu jatkuva ja rajoitettu funktio, niin Cauchyn probleeman

$$u_t(x, t) = u_{xx}(x, t) + h(x, t) \quad , \quad x \in \mathbf{R}, t > 0,$$

$$u(x, 0) = 0 \quad , \quad x \in \mathbf{R}$$

ratkaisu on

$$u(x, t) := \int_0^t \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{4\pi(t-\tau)}} \exp\left(\frac{-(x-\xi)^2}{4(t-\tau)}\right) h(\xi, \tau) d\xi d\tau.$$

3. Toteuttaako yhtälön

$$u_t = \frac{1}{4} u_{xx} - t \sin(2x)u$$

ratkaisufunktio $u = u(x, t)$ joukossa $\Omega := \{(x, t) \mid 0 < x < \pi, 0 < t < T\}$ (mikäli olemassa) Lauseen 3.3 heikon maksimiperiaatteen? (vihje: muuttujanvaihto)

4.–5. Käy läpi luennolla esitetty lämpöyhtälön alkuarvo–reuna–arvoprobleeman ratkaiseminen, kun $L = \pi$, reunafunktiot ovat $g_1(t) = e^{-t}$ ja $g_2(t) = 1$ ja alkuarvo $\phi(x) = 1$. Laske eksplisiittisesti menetelmässä esiintyvät Fourier–kertoimet. Mihin funktioon $h(x)$ ratkaisu $u(x, t)$ suppenee, kun $t \rightarrow \infty$?

1. Prove that the function

$$u(x, t) = \frac{1}{\sqrt{4\pi t}} \int_{-\infty}^{\infty} g(y) e^{-(x-y)^2/(4t)} dy$$

satisfies the heat equation $u_t = u_{xx}$ for $x \in \mathbf{R}$, $t > 0$ and any piecewise continuous bounded function g in \mathbf{R} . A formal differentiation under the integral sign is enough, though a more glorious solution would contain an explanation justifying this procedure.

2. For any continuous, bounded function $h : \mathbf{R} \times [0, \infty[\rightarrow \mathbf{R}$, show that a solution to the Cauchy problem

$$\begin{aligned} u_t(x, t) &= u_{xx}(x, t) + h(x, t) \quad , \quad x \in \mathbf{R}, t > 0, \\ u(x, 0) &= 0 \quad , \quad x \in \mathbf{R} \end{aligned}$$

is given by

$$u(x, t) := \int_0^t \int_{-\infty}^{\infty} \frac{1}{\sqrt{4\pi(t-\tau)}} \exp\left(-\frac{(x-\xi)^2}{4(t-\tau)}\right) h(\xi, \tau) d\xi d\tau.$$

3. Does a solution function $u = u(x, t)$ of the PDE

$$u_t = \frac{1}{4} u_{xx} - t \sin(2x)u$$

satisfy the weak maximum principle in the set $\Omega := \{(x, t) \mid 0 < x < \pi, 0 < t < T\}$ (hint: change of variables).

4.-5. Work out the solution of the initial-boundary value problem for the heat equation, when $L = \pi$, and the boundary data is given by the functions $g_1(t) = e^{-t}$ ja $g_2(t) = 1$ and the initial data by $\phi(x) = 1$. Calculate explicitly the Fourier coefficients appearing in the procedure. To which function $h(x)$ does the solution $u(x, t)$ converge, when $t \rightarrow \infty$?